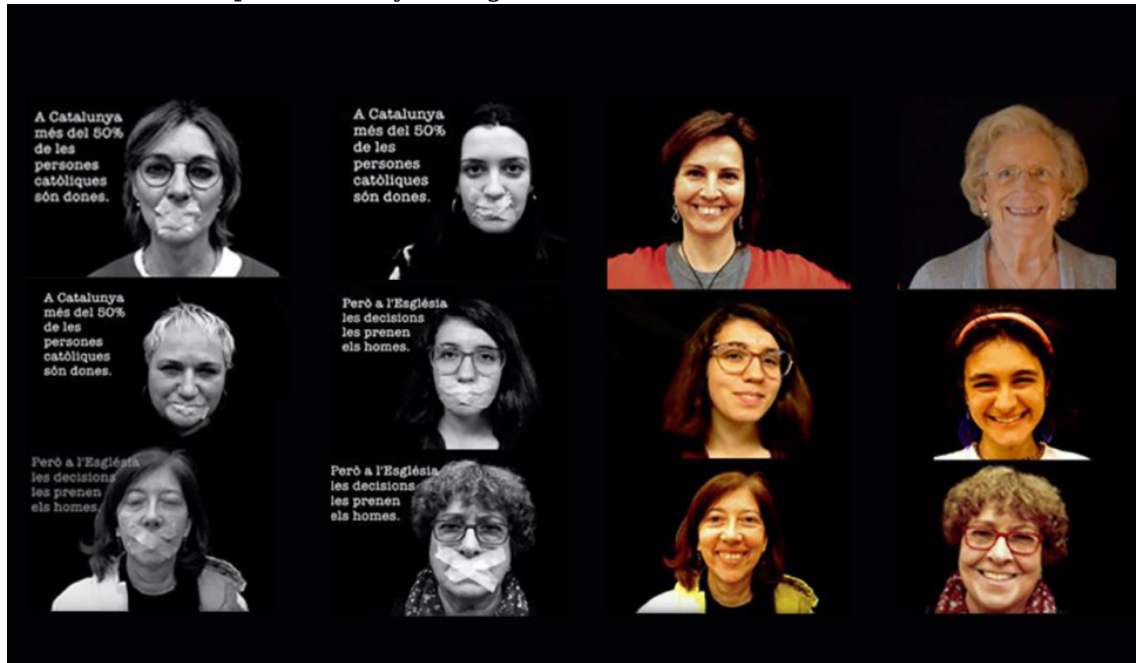

“A l'Església les dones no tenim un sostre de vidre, sinó un mur ben gros”

Dm, 18/02/2020 per Catalunya Religió

(Laura Mor –CR) Nova campanya per la igualtat i la no discriminació de les dones a l'Església. Una vintena de dones, provinents de diferents entitats cristianes, s'han unit en la coordinadora de dones creients i feministes que impulsa [el manifest](#) i [la campanya 'Alcem la veu!'](#). Convoquen una concentració el diumenge 1 de març a les onze del matí davant de la Catedral de Barcelona per demanar una “Església paritària, més plural i menys jeràrquica”. **Noemí Ubach**, portaveu de la coordinadora, explica en aquesta entrevista el tarannà profètic i de denúncia constructiva de la campanya.

‘Alcem la veu!’ neix des de dins de l'Església, de persones que estimeu la institució, i amb un to marcadament crític. Qui sou i d'on veniu?

Sí, és una campanya que fem persones amb una experiència de fe llarga i profunda; però sí, el manifest té un to de denúncia. Som dones creients venim de diferents moviments de laics i persones també que van per lliure, que ens hem coordinat amb l'objectiu de denunciar, d'una banda, la situació injusta que pateix la dona a l'Església i, alhora, d'expressar el desig d'una Església diferent. Hi som a títol personal.

Fa vuit mesos que gesteu aquesta iniciativa. Com vau engegar?

Des d'abans de l'estiu, i arran dels actes del 8 de març del 2019, ens vam trobar unes mateixes persones en diferents espais de reivindicació. Vam veure que hi havia un sentiment compartit i unes ganes de dir alguna cosa sobre aquest tema. Ens hem trobat amb sensibilitats semblants i ens hem focalitzat amb allò que ens uneix.

El 2019 es van celebrar [un seguit d'actes en clau d'Església](#) que han posat el focus en aquesta dimensió. Van ser un catalitzador per dir 'seiem i ens

organitzem'?

D'una banda, hi ha una reviscolada del moviment feminista social, que també influeix: el Me Too, la reacció a Espanya contra *la manada*, la potència de les darreres manifestacions del 8 de març. A l'Església no som aliens a això: som dones creients, i això ens afecta. I d'altra banda, tenim com a referent històric el [Col·lectiu de Dones a l'Església](#), des de 1986. El feminisme a l'Església no neix ara, però sí que agafa una nova embranzida.

Una embranzida de caràcter internacional.

Sí, la iniciativa s'adhereix a la xarxa internacional [Voices of Faith](#): un paraigües d'iniciatives de dones d' arreu del món que alcen també la veu. I, alhora, tenim contactes amb col·lectius de dones de la resta de l'Estat, que l'1 de març es mobilitzaran en paral·lel. Voices of Faith proposen sortir al carrer el 8 de març; Alcem la Veu no volem deixar d'anar a la manifestació del dia 8 i per això hem proposat l'1 de març.

Reivindiqueu que la veu de la dona sigui escoltada a l'Església i que participi dels òrgans de govern. El darrer sínode de l'Amazònia va posar sobre la taula, a banda de la qüestió ecològica, l'ordenació d'homes casats; però el tema de la dona no hi va entrar.

És que el tema de la dona no entra mai! No sé per quin motiu aquest tema sempre acaba caient de l'agenda.

Contra l'ordenació de dones s'argumenten qüestions dogmàtiques.

Si les teòlogues dones no formen part del cànon, com avançarem? M'agrada el moviment de Veus de fe perquè diuen que no són apologetiques, fan un paraigües però no es dediquen a argumentar. També anem en aquesta línia: no ens posarem a discutir si homes i dones tenim les mateixes capacitats o si som mereixedors d'igualtat de tracte. Està assumit socialment; aquest debat que teològicament diu que la dona no pot encarregar-se de determinades tasques és tan obsolet! Tampoc cal ser teòloga per tenir sentit comú. Aquesta feina porteu-la feta ja de casa i seiem a parlar d'altres coses.

El feminisme dins l'Església que no busca crear un nou espai sinó transformar determinades dinàmiques. Quines?

Veus de fe té definida una missió amb què nosaltres ens identifiquem molt: advoquem per una Església on les veus de les dones participin, liderin i s'escoltin en igualtat de condicions que les dels homes. Aquest és el nostre objectiu final. Per fer-ho cal que les dones prenguem consciència, ens organitzem i actuem.

Hi ha qui només hi veu una lluita pel poder.

No volem que, pel fet de ser dona, se'ns negui res ni se'ns tanquin portes. Això és el que estem demanant: hi haurà dones que tindran una tendència a estar més en grups de base, d'altres amb dots de lideratge. Hi ha moltes dones, cadascuna amb els seus valors i talents. És absurd en ple segle XXI pensar que les dones no tenen les mateixes capacitats que els homes: socialment hem arribat a un discurs sobre la igualtat que està molt acceptat, a excepció d'alguns sectors d'extrema dreta. En

el marc internacional i europeu, ens hem dotat d'uns valors que compartim, un dels quals és la igualtat, la no discriminació per raó de gènere. Això traduït al món eclesial té les seves conseqüències.

Partiu d'un [estudi previ](#), a la diòcesi de Barcelona, que observava que tampoc hi ha dones en càrrecs de responsabilitat on podrien ser. Per què?

Potser és perquè no se'ns demana. Quan hi ha una discriminació, has de fer polítiques per revertir aquesta discriminació. Moltes institucions públiques tenen plans d'igualtat: el parlament, les universitats... Per revertir una tendència de segles, o de mil·lennis, has de fer alguna actuació en positiu. Posem el focus en aquest tema i mirem que a les nostres comunitats i diòcesis hi hagi més dones en la governança.

No és un problema aliè al sostre de vidre que limita la presència de les dones en d'altres àmbits socials...

És cert. Socialment està acceptada una igualtat, però a la pràctica no és així. Hi ha el sostre de vidre general, és un problema compartit. Però a l'Església és més aguditzat: jo sempre dic que a l'Església les dones no tenim un sostre de vidre, sinó un mur ben gros i visible.

El veieu escenificat cada diumenge a missa?

Exacte. És un procés i t'hi acostumes. Sempre ho has viscut així, t'hi has acostumat i aquesta discriminació, no és que l'acceptis, però l'has vist com a normal. I arriba un dia que dius 'però això què és?, prou!'. I aquí també hi ha processos personals de cadascú. Som dones que hem viscut experiències eclesials molt positives, l'Església ens ha aportat uns valors i unes experiències que ens han ajudat a créixer i a ser el que som. Però això no treu que en determinats temes puguem ser crítiques.

En el manifest no parleu d'invisibilitat del dia a dia, al contrari. Què heu observat?

Les dones [som molt presents en l'Església](#). Només cal veure quantes catequistes hi ha, quantes dones fan de voluntàries a Càritas, qui va a missa... però en la governança o el lideratge està absolutament desequilibrat.

Amb tot, els bisbats han incorporat els darrers anys diverses dones al capdavant de secretaries i delegacions.

És bo que es facin passos endavant i ho valorem positivament. Però no és suficient. Quant hem avançat els últims anys? Quants anys necessitem perquè aquesta igualtat arribi? Cinquanta, cent anys? Potser hauríem de fer els deures una mica abans. Aquests passos que fan els bisbats són positius, però són insuficients. A la diòcesi de Barcelona el percentatge de dones en càrrecs de responsabilitat era d'un 23%. Potser seria interessant de veure l'evolució que hi ha hagut. Segurament anys enrere era un percentatge menor. Però per arribar a un 50%, quants anys falten? Empènyer en aquest sentit és bo.

[El manifest](#) parla d'incidir també en l'Església universal.

Creiem que el futur va per aquí, no només a Barcelona, Catalunya o Espanya, sinó

a tot el món. Crec que també el **papa Francesc** és un home molt llest i té certa sensibilitat per aquest tema; però ell sol tampoc no pot anar obrint fronts en tots aquests temes espinosos. Per tant, que les diòcesis i moviments facin força amb això, també ajuda a que pugui avançar.

Entreu també en la qüestió de la formació que reben els seminaristes. I feu notar l'absència de professores.

Al final, on es talla el bacallà, és un món molt masculí. Això tampoc no és bo: les finestres s'han d'obrir, l'aire ha de córrer. Imaginem que fos una Església només de dones i els homes no hi tinguessin veu: quina gràcia tindria? S'agafen vicis, hi ha problemes que no es resolen. Homes i dones a la societat convivim de tu a tu, dialoguem. Doncs a dins de l'Església també ha de ser així. I aquests seminaristes han de tenir models i visions diferents, de les diverses persones que els estan formant. Perquè en el futur aniran a parròquies i comunitats diverses.

Sou conscients que el manifest generarà reticències. Als qui es pregunten 'i ara aquestes, què volen?', què els dieu?

Estem imaginant una Església del futur on les dones també compten, una Església més plural, més diversa. No pensem que les dones siguem millors. Pensem que si les dones hi som, aquella Església és millor, és més ajustada a la realitat, recull les veus de tothom. Al final no és una lluita de les dones contra el clergat, és un desig de fer una Església més evangèlica. Hi ha qui pot dir que això és retòrica, però la majoria de nosaltres som dones que tenim la nostra família, la nostra professió i la nostra petita comunitat. També podríem dir: "Mira, ja s'ho faran!" I no. Som aquí, compromeses amb aquesta institució, perquè al final hi creiem i ens l'estimem. Si no, potser no hi seríem o hi seríem passant una mica de tot.

Sorpresa positives d'Alcem la veu?

La complicitat que es crea entre les dones que hem engegat la iniciativa, les que som a la coordinadora. Des que vam començar a treballar el mes de juny, hi ha hagut moments de reflexió conjunta, de riure, de compartir. Trobo que és de les millors coses: tenir projectes amb gent amb qui t'avens.